HOTĂRÂREA TRIBUNALULUI (Camera a treia)

10 iulie 2013 *

„Marcă comunitară — Procedură de declarare a nulității — Marcă comunitară figurativă MEMBER OF €e euro experts — Motiv absolut de refuz — Emblemele Uniunii și ale domeniilor sale de acțiune — Simbolul euro — Articolul 7 alineatul (1) litera (i) din Regulamentul (CE) nr. 207/2009”

În cauza T-3/12,

Heinrich Kreyenberg, cu domiciliul în Ratingen (Germania), reprezentat de J. Krenzel, avocat,

reclamant,

împotriva

Oficiului pentru Armonizare în cadrul Pieței Interne (mărci, desene și modele industriale) (OAPI), reprezentat de A. Poch, în calitate de agent,

pârât,

cealaltă parte în procedura care s-a aflat pe rolul camerei de recurs a OAPI fiind

Comisia Europeană,

având ca obiect o acțiune formulată împotriva Deciziei Camerei a doua de recurs a OAPI din 5 octombrie 2011 (cauza R 1804/2010-2), privind o procedură de declarare a nulității între Comisia Europeană și domnul Heinrich Kreyenberg,

TRIBUNALUL (Camera a treia),

compus din domnul O. Czúcz, președinte, doamna I. Labucka și domnul D. Gratsias (raportor), judecători,

grefier: domnul E Coulon,

având în vedere cererea introductivă depusă la grefa Tribunalului la 3 ianuarie 2012,

având în vedere memoriul în răspuns depus la grefa Tribunalului la 18 mai 2012,

având în vedere memoriul în replică depus la grefa Tribunalului la 23 august 2012,

având în vedere memoriul în duplică depus la grefa Tribunalului la 12 decembrie 2012,

* Limba de procedură: germana.

având în vedere că niciuna dintre părți nu a formulat, în termen de o lună de la comunicarea terminării procedurii scrise, o cerere de organizare a unei ședințe și întrucât a decis, în consecință, pe baza raportului judecătorului raportor și în temeiul articolului 135a din Regulamentul de procedură al Tribunalului, să se pronunțe fără parcurgerea fazei orale a procedurii,

pronunță prezenta

Hotărâre

Istoricul cauzei

1 La 9 iulie 2007, reclamantul, domnul Heinrich Kreyenberg, a formulat o cerere de înregistrare a unei mărci comunitare la Oficiul pentru Armonizare în cadrul Pieței Interne (mărci, desene și modele industriale) (OAPI), în temeiul Regulamentului (CE) nr. 40/94 al Consiliului din 20 decembrie 1993 privind marca comunitară (JO 1994, L 11, p. 1, Ediție specială, 17/vol. 1, p. 146), cu modificările ulterioare [înlocuit prin Regulamentul (CE) nr. 207/2009 al Consiliului din 26 februarie 2009 privind marca comunitară (JO L 78, p. 1)].

2 Marca a cărei înregistrare a fost solicitată este semnul figurativ următor:

3 Produsele pentru care s-a solicitat înregistrarea fac parte din clasele 9, 16, 35, 36, 39, 41, 42, 44 și 45 în sensul Aranjamentului de la Nisa privind clasificarea internațională a produselor și serviciilor în vederea înregistrării mărcilor din 15 iunie 1957, cu revizuirile și modificările ulterioare, și corespund, pentru fiecare dintre aceste clase, următoarei descrieri:

— clasa 9: „suporturi de date și suporturi de înregistrări cu sau fără date înregistrate; suporturi de date cu programe informatice înregistrate (incluse în clasa 9)”;

— clasa 16: „produse de imprimerie”;

— clasa 35: „consiliere de afaceri; consiliere în organizarea afacerilor”;

— clasa 36: „asigurări; afaceri financiare; afaceri monetare; afaceri imobiliare”;

— clasa 39: „transport; ambalare și depozitare de mărfuri; organizare de călătorii”;

— clasa 41: „publicare de produse de imprimerie (și sub formă electronică), cu excepția publicității; formare, programe de dezvoltare personală (formare și formare continuă); organizarea și conducerea de seminarii”;

— clasa 42: „controlul calității; expertize tehnice; expertize științifice; cercetare științifică și industrială; crearea de programe pentru prelucrarea de date”;

— clasa 44: „servicii medicale și veterinare, îngrijirea sănătății și a frumuseții pentru persoane și pentru animale; servicii din domeniul agriculturii, al horticulturii și al silviculturii”;

— clasa 45: „servicii de contencios, servicii de securitate pentru protecția proprietății sau a persoanelor; servicii cu caracter personal și social oferite de terți pentru a acoperi nevoi individuale; serviciu juridic”.

4 Cererea de înregistrare a mărcii comunitare a fost publicată în *Buletinul mărcilor comunitare* nr. 5/2008 din 4 februarie 2008.

5 La 25 aprilie 2008, Comisia Comunităților Europene a adresat OAPI, conform articolului 41 din Regulamentul nr. 40/94 (devenit articolul 40 din Regulamentul nr. 207/2009), observații scrise, precizând motivele potrivit cărora înregistrarea mărcii în cauză trebuia, în opinia sa, să fie refuzată din oficiu.

6 În pofida acestor observații, marca în cauză a fost înregistrată ca marcă comunitară, la 4 august 2008, sub numărul 6110423.

7 Conform articolului 55 din Regulamentul nr. 40/94 (devenit articolul 56 din Regulamentul nr. 207/2009), Comisia a introdus, la 24 februarie 2009, o cerere de declarare a nulității mărcii în litigiu. În opinia Comisiei, marca respectivă fusese înregistrată cu încălcarea articolului 7 alineatul (1) literele (h), (i) și (c) din Regulamentul nr. 40/94 [devenit articolul 7 alineatul (1) literele (h), (i) și (c) din Regulamentul nr. 207/2009].

8 Mai întâi, în cadrul argumentației sale referitoare la articolul 7 alineatul (1) litera (h) din Regulamentul nr. 40/94, aceasta a invocat emblemele care poartă referințele QO 188 și QO 189, pentru care a fost acordată protecția la 4 octombrie 1979 Consiliului Europei. Astfel, aceste două embleme erau, în opinia sa, protejate în temeiul articolului 6 ter din Convenția privind protecția proprietății industriale, semnată la Paris la 20 martie 1883, revizuită ultima dată la Stockholm la 14 iulie 1967 și modificată la 28 septembrie 1979 (*Recueil des traités des Nations unies*, vol. 828, nr. 11851, p. 305, denumită în continuare „Convenția de la Paris”).

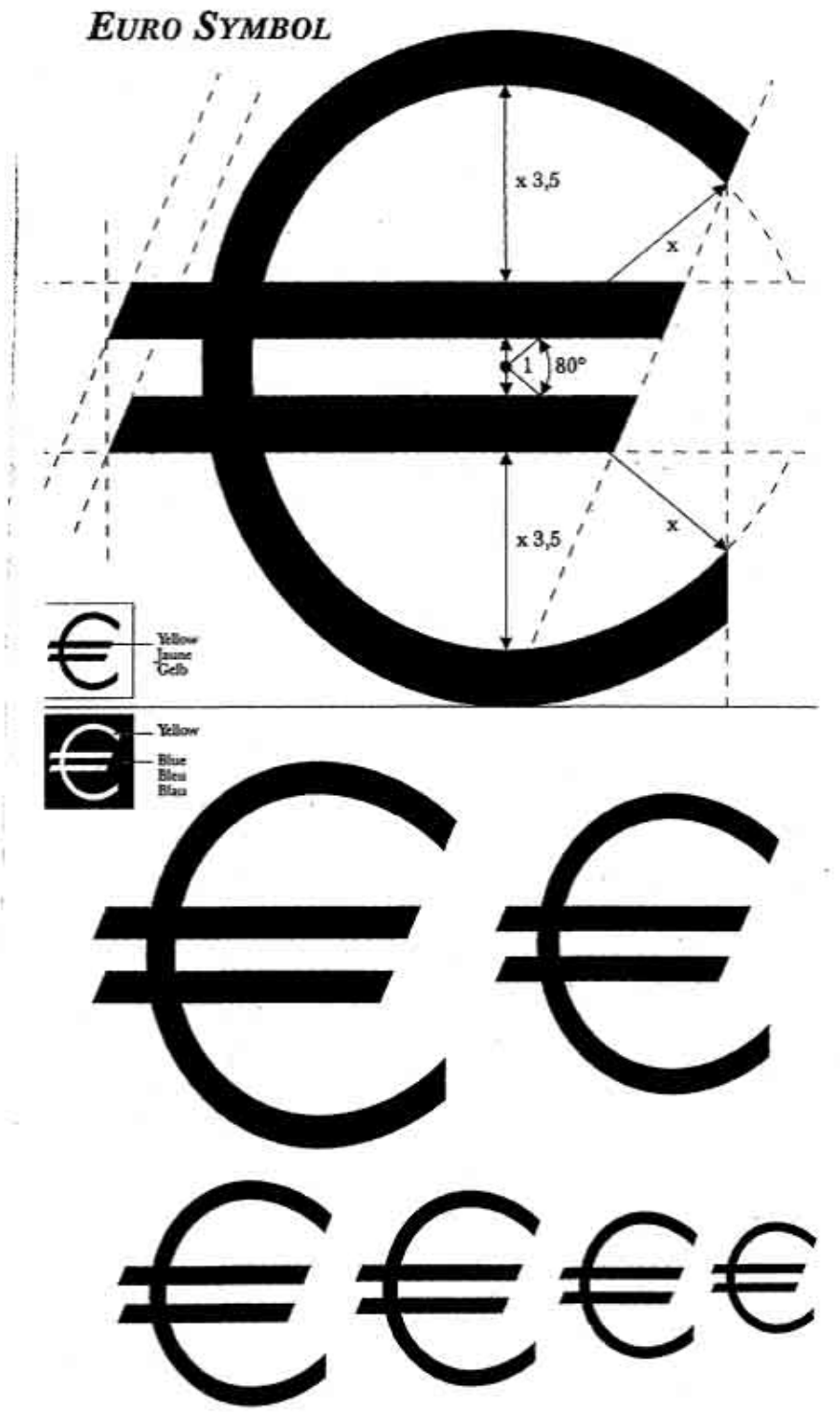
9 Emblemele menționate la punctul anterior, astfel cum reies din baza de date a Biroului internațional al Organizației Mondiale a Proprietății Intelectuale (OMPI), sunt reproduse în continuare:

10 În continuare, în cadrul argumentației sale referitoare la articolul 7 alineatul (1) litera (i) din

Regulamentul nr. 40/94, Comisia a invocat simbolul monedei unice, euro, astfel cum figurează în Comunicarea Comisiei din 23 iulie 1997 intitulată „Utilizarea simbolului euro” [COM(97) 418] (denumită în continuare „Comunicarea privind utilizarea simbolului euro”):

11 În sfârșit, în cadrul argumentației sale referitoare la articolul 7 alineatul (1) litera (c) din Regulamentul nr. 40/94, aceasta arată că utilizarea, în cadrul mărcii în cauză, a unei coroane de stele urmărea înșelarea publicului cu privire la originea produselor și a serviciilor desemnate de această marcă.

12 Prin decizia din 22 iulie 2010, divizia de anulare a respins cererea de declarare a nulității. În primul rând, aceasta a considerat că semicoroana de stele pe care o cuprindea marca în cauză nu putea fi percepută de public ca „imitație din punct de vedere heraldic” a emblemelor invocate de Comisie. Aceasta a respins astfel motivul întemeiat pe încălcarea articolului 7 alineatul (1) litera (h) din Regulamentul nr. 207/2009. În al doilea rând, a considerat că marca în cauză nu reproducea în mod identic simbolul euro, astfel încât articolul 7 alineatul (1) litera (i) din Regulamentul nr. 207/2009 nu fusese încălcat. În al treilea rând, aceasta a arătat că împrejurarea că marca este susceptibilă să înșele publicul cu privire la originea produselor și a serviciilor pe care le desemnează nu dovedea o încălcare a articolului 7 alineatul (1) litera (c) din Regulamentul nr. 207/2009.

13 La 17 septembrie 2010, Comisia a formulat o cale de atac împotriva deciziei diviziei de anulare, în temeiul articolelor 58-64 din Regulamentul nr. 207/2009. Aceasta a invocat astfel o încălcare a articolului 7 alineatul (1) literele (h), (i) și (g) din Regulamentul nr. 207/2009.

14 Mai întâi, în cadrul argumentației sale privind articolul 7 alineatul (1) litera (h) din Regulamentul nr. 207/2009, Comisia nu a mai invocat emblemele menționate în cererea sa de declarare a nulității. În schimb, s-a prevalat de emblema Băncii Centrale Europene (BCE). Această emblemă, protejată de articolul 6 ter din Convenția de la Paris de la data de 4 august 2004, figurează în baza de date a biroului internațional al OMPI sub referința QO 867 și corespunde următoarei descrieri:

15 În continuare, în ceea ce privește articolul 7 alineatul (1) litera (i) din Regulamentul nr. 207/2009, Comisia a reluat, în esență, argumentația pe care o dezvoltase în etapa cererii de declarare a nulității.

16 În sfârșit, în cadrul argumentației sale referitoare la articolul 7 alineatul (1) litera (g) din Regulamentul nr. 207/2009, Comisia a reiterat, în esență, argumentația menționată la punctul 11 de mai sus, referitoare la articolul 7 alineatul (1) litera (c).

17 Prin Decizia din 5 octombrie 2011 (denumită în continuare „decizia atacată”), Camera a doua de recurs a OAPI a anulat decizia diviziei de anulare și a declarat nulitatea mărcii în cauză.

18 Mai întâi, aceasta a considerat că respectiva cale de atac era inadmisibilă în măsura în care se întemeia pe dispozițiile articolului 7 alineatul (1) litera (h) din Regulamentul nr. 207/2009, întrucât emblema pe care o invocase Comisia în fața sa în temeiul acestor dispoziții nu fusese invocată anterior. Ulterior, aceasta a considerat că marca în cauză conținea un element pe care publicul îl putea asimila cu o reproducere identică a simbolului euro, dar și altele, precum o semicoroană de stele care „sugerează ideea Uniunii Europene”. În plus, aceasta a arătat că, având în vedere „varietatea serviciilor și a bunurilor care intră în domeniul activităților și al competențelor instituțiilor și ale altor organe ale Uniunii Europene”, era posibil ca acestea să corespundă unor produse și unor servicii desemnate de marca în cauză. În aceste condiții, a considerat că nu se putea exclude ca publicul relevant să creadă că există o legătură între reclamant și instituțiile și organele Uniunii Europene. Această impresie ar fi consolidată de elementul verbal „member of euro experts”, care face trimitere, în opinia sa, la un cerc ai cărui membri au fost aprobați în mod oficial. Camera de recurs a concluzionat astfel că nulitatea

mărcii în cauză trebuia declarată în temeiul articolului 7 alineatul (1) litera (i) din Regulamentul nr. 207/2009, fără să fie necesar „să se efectueze aprecierea celorlalte motive pe care se întemeiază cererea de declarare a nulității”.

Concluziile părților

19 Reclamantul solicită Tribunalului:

— anularea deciziei atacate;

— obligarea OAPI la plata cheltuielilor de judecată.

20 OAPI solicită Tribunalului:

— respingerea acțiunii;

— obligarea reclamantului la plata cheltuielilor de judecată.

În drept

21 În susținerea acțiunii sale, reclamantul invocă trei motive.

22 În primul rând, acesta arată că reprezentarea simbolului euro care figurează în cadrul mărcii în cauză nu se numără printre cele interzise de articolul 7 alineatul (1) litera (i) din Regulamentul nr. 207/2009.

23 În al doilea rând, reclamantul susține că, chiar dacă această reprezentare a simbolului euro ar face obiectul unei astfel de interdicții, nu ar exista o legătură între titularul mărcii în cauză, pe de o parte, și organele uniunii economice și monetare sau, în general, cele ale Uniunii Europene, pe de altă parte.

24 În al treilea rând, admițând că, prin decizia atacată, camera de recurs a declarat nulitatea mărcii în cauză în temeiul articolului 7 alineatul (1) litera (i) din Regulamentul nr. 207/2009, subliniază „cu titlu subsidiar” că nulitatea acestei mărci nu poate fi declarată în temeiul dispozițiilor articolului 7alineatul (1) litera (g).

Observații introductive

25 Potrivit articolului 7 alineatul (1) din Regulamentul nr. 207/2009:

„Se respinge înregistrarea următoarelor:

[...]

(h) mărci care, în lipsa autorizației autorităților competente, trebuie respinse în temeiul articolului 6 [ter] din Convenția de la Paris [...];

(i) mărci care includ insigne, embleme sau ecusoane, altele decât cele menționate la articolul 6 [ter] din Convenția de la Paris, și care prezintă un interes public special, cu excepția cazului în care înregistrarea lor a fost autorizată de autoritatea competentă;

[...]”

26 Potrivit articolului 7 alineatul (2) din Regulamentul nr. 207/2009:

„Alineatul (1) se aplică chiar dacă motivele de refuz nu există decât într-o parte a [Uniunii]."

27 Potrivit articolului 6 ter din Convenția de la Paris:

„(1)

(a) [Părțile la prezenta convenție] convin să refuze sau să invalideze înregistrarea și să interzică prin măsuri corespunzătoare folosirea, fără autorizația organelor competente, fie ca mărci de fabrică sau de comerț, fie ca elemente ale acestor mărci, a stemelor, a drapelelor și a altor embleme de stat ale țărilor [părți], a semnelor și a sigiliilor oficiale de control și de garanție adoptate de către ele, precum și a oricăror imitații de blazoane.

(b) Dispozițiile de la litera (a) de mai sus se aplică de asemenea stemelor, drapelelor și altor embleme, inițialelor sau denumirilor organizațiilor internaționale interguvernamentale din care fac parte una sau mai multe țări [părți], cu excepția stemelor, a drapelelor și a altor embleme, inițiale sau denumiri care au format deja obiectul unor acorduri internaționale în vigoare, menite să asigure protecția lor.

(c) [...] [ț]ările [părți] nu sunt obligate să aplice [...] dispoziții[le] [de la litera (b) de mai sus] când folosirea sau înregistrarea prevăzută la litera (a) de mai sus nu este în măsură să sugereze publicului existența unei legături între organizația în cauză și stemele, drapelele, emblemele, inițialele sau denumirile respective ori dacă această folosire sau înregistrare nu este în mod vădit de natură a înșela publicul cu privire la existența unei legături între cel care le folosește și organizație.

[...]

(3) [...]

(b) Dispozițiile de la [alineatul (1)] litera (b) [...] al prezentului articol nu sunt aplicabile decât stemelor, drapelelor și altor embleme, inițialelor sau denumirilor organizațiilor internaționale interguvernamentale pe care acestea le-au comunicat țărilor [părți] prin intermediul Biroului internațional.

[...]"

28 Rezultă din cele ce precedă că articolul 7 alineatul (1) litera (h) din Regulamentul nr. 207/2009 coroborat cu articolul 6 ter din Convenția de la Paris la care face trimitere protejează două categorii de embleme.

29 În primul rând, această dispoziție interzice înregistrarea emblemelor statelor nu numai ca mărci, ci și ca elemente ale unor mărci, indiferent dacă aceste embleme sunt reproduse în mod identic sau fac doar obiectul unei imitări din punct de vedere heraldic [Hotărârea Tribunalului din 5 mai 2011, SIMS – École de ski internationale/OAPI – SNMSF (esf école du ski français), T-41/10, nepublicată în Repertoriu, punctul 21, și Hotărârea din 15 ianuarie 2013, Welte-Wenu/OAPI – Comisia (EUROPEAN DRIVESHAFT SERVICES), T-413/11, punctul 36].

30 Pentru a stabili dacă o marcă cuprinde o imitație a unei embleme din punct de vedere heraldic, trebuie să se considere descrierea heraldică a acestei embleme. Cu toate acestea, orice diferență detectată de un specialist în arta heraldică între marca respectivă și emblemă nu va fi obligatoriu percepută de

consumatorul mediu, care, în ciuda diferențelor la nivelul anumitor detalii heraldice, poate vedea în marcă o imitație a emblemei în discuție (Hotărârea EUROPEAN DRIVESHAFT SERVICES, punctul 29 de mai sus, punctul 37).

31 În al doilea rând, articolul 7 alineatul (1) litera (h) din Regulamentul nr. 207/2009 interzice înregistrarea unei mărci care cuprinde reproducerea sau imitația din punct de vedere heraldic a unei embleme a unei organizații internaționale interguvernamentale atunci când aceasta a fost comunicată statelor părți la Convenția de la Paris prin intermediul Biroului internațional al OMPI. Această interdicție nu este totuși de natură să se aplice decât în cazul vizat la articolul 6 ter alineatul (1) litera (c) din Convenția de la Paris, cu alte cuvinte, atunci când, privită în ansamblu, marca în cauză sugerează, în percepția publicului, o legătură între titularul sau utilizatorul său, pe de o parte, și organizația internațională interguvernamentală în cauză, pe de altă parte, sau induce în eroare publicul cu privire la existența unei asemenea legături (a se vedea în acest sens Hotărârea EUROPEAN DRIVESHAFT SERVICES, punctul 29 de mai sus, punctul 59).

32 În ceea ce privește articolul 7 alineatul (1) litera (i) din Regulamentul nr. 207/2009, acesta interzice înregistrarea mărcilor care includ alte embleme decât cele vizate la articolul 7 alineatul (1) litera (h) din același regulament, și anume altele decât cele ale statelor sau organizațiilor internaționale interguvernamentale comunicate în mod regulat statelor părți la Convenția de la Paris, atunci când, pe de o parte, aceste embleme prezintă un interes public deosebit și, pe de altă parte, autoritatea competentă nu a autorizat respectiva înregistrare.

33 Este necesar să se stabilească dacă protecția conferită de această din urmă dispoziție este supusă acelorași condiții precum cea conferită emblemelor vizate la articolul 7 alineatul (1) litera (h) din Regulamentul nr. 207/2009.

34 În această privință, trebuie arătat, în primul rând, că articolul 7 alineatul (1) litera (i) din Regulamentul nr. 207/2009 nu restrânge în mod expres întinderea interdicției pe care o instituie cu privire la mărcile care reproduc în mod identic o emblemă. Modul de redactare a acestei dispoziții permite interpretarea sa în sensul că interzice nu numai reproducerea identică, ci și imitarea unei embleme printr-o marcă. Dacă nu s-ar reține o astfel de interpretare, efectul util al articolului 7 alineatul (1) litera (i) din Regulamentul nr. 207/2009 ar fi de altfel considerabil diminuat: ar fi suficient ca o emblemă să fie ușor modificată, chiar de o manieră imperceptibilă pentru o persoană care nu este specialist în arta heraldică, pentru a putea fi înregistrată ca marcă sau ca element al unei mărci.

35 În al doilea rând, se impune să se sublinieze că legiuitorul Uniunii nu a precizat în niciun mod că, în temeiul articolului 7 alineatul (1) litera (i) din Regulamentul nr. 207/2009, se putea interzice numai înregistrarea unei mărci constituite exclusiv dintr-o emblemă. Prin utilizarea verbului „includ” la articolul 7 alineatul (1) litera (i) din Regulamentul nr. 207/2009, legiuitorul a indicat că, în condițiile prevăzute de dispoziția menționată, utilizarea altor embleme decât cele vizate la articolul 7 alineatul (1) litera (h) din Regulamentul nr. 207/2009 era interzisă nu numai ca marcă, ci și ca element al unei mărci. Această abordare este de altfel conformă cu efectul util al dispoziției menționate, care vizează să asigure cea mai completă protecție emblemelor la care face trimitere.

36 Rezultă din considerațiile enunțate la punctele 34 și 35 de mai sus că trebuie să se considere că articolul 7 alineatul (1) litera (i) din Regulamentul nr. 207/2009 interzice înregistrarea, ca mărci sau elemente ale unor mărci, a altor embleme decât cele vizate la articolul 7 alineatul (1) litera (h) din același regulament, indiferent dacă aceste embleme sunt reproduse în mod identic sau fac doar obiectul unei imitări.

37 Cu toate acestea, o astfel de interpretare nu este necondiționată.

38 În această privință, după cum s-a afirmat la punctul 31 de mai sus, emblemele organizațiilor internaționale interguvernamentale comunicate în mod regulat statelor părți la Convenția de la Paris sunt protejate de articolul 7 alineatul (1) litera (h) din Regulamentul nr. 207/2009, atunci când, privită în ansamblu, marca în cauză sugerează, în percepția publicului, o legătură între titularul sau utilizatorul său, pe de o parte, și organizația internațională interguvernamentală în cauză. Dacă protecția conferită de articolul 7 alineatul (1) litera (i) din Regulamentul nr. 207/2009 ar fi aplicabilă, chiar și atunci când această din urmă condiție nu ar fi îndeplinită, aceasta ar fi superioară celei pe care articolul 7 alineatul (1) litera (h) o acordă emblemelor organizațiilor internaționale interguvernamentale comunicate în mod regulat statelor părți la Convenția de la Paris.

39 Or, nimic nu indică faptul că legiuitorul Uniunii ar fi dorit să confere emblemelor vizate la articolul 7 alineatul (1) litera (i) din Regulamentul nr. 207/2009 o protecție mai mare decât celor vizate la articolul 7 alineatul (1) litera (h) din același regulament, astfel încât întinderea protecției conferite de articolul 7 alineatul (1) litera (i) din Regulamentul nr. 207/2009 nu poate fi superioară celei conferite de articolul 7 alineatul (1) litera (h) din același regulament (a se vedea în acest sens Hotărârea Curții din 16 iulie 2009, American Clothing Associates/OAPI și OAPI/American Clothing Associates, C-202/08 P și C-208/08 P, Rep., p. I-6933, punctul 80).

40 În consecință, trebuie să se concluzioneze că protecția acordată emblemelor vizate la articolul 7 alineatul (1) litera (i) din Regulamentul nr. 207/2009 nu este de natură să se aplice decât dacă este îndeplinită condiția enunțată la punctul 38 de mai sus, și anume dacă, în ansamblul său, marca ce cuprinde o astfel de emblemă este susceptibilă să inducă publicul în eroare cu privire la existența unei legături între titularul sau utilizatorul său, pe de o parte, și autoritatea la care face trimitere emblema în cauză, pe de altă parte.

41 În lumina acestor observații introductive trebuie analizate cele trei motive invocate de reclamant.

Cu privire la primul motiv, întemeiat pe încălcarea domeniului de aplicare al articolului 7 alineatul (1) litera (i) din Regulamentul nr. 207/2009

42 Prin intermediul primului motiv, invocat cu titlu principal, reclamantul arată că reprezentarea simbolului euro care figurează în cadrul mărcii în cauză nu se numără printre cele interzise de articolul 7 alineatul (1) litera (i) din Regulamentul nr. 207/2009. Acest motiv cuprinde patru aspecte.

În ceea ce privește primul aspect

43 Reclamantul arată că „intră în domeniul de aplicare al [articolului 7 alineatul (1) litera (i) din Regulamentul nr. 207/2009] numai simbolurile a căror protecție se bazează pe un acord/un tratat la care au aderat toate părțile contractante”. Or, în speță, deoarece statele membre ale Uniunii Europene „nu sunt [toate] membre ale uniunii monetare europene”, simbolul euro nu „ar intra în domeniul de aplicare” al articolului 7 alineatul (1) litera (i) din Regulamentul nr. 207/2009.

44 În această privință, s-a amintit că articolul 7 alineatul (1) litera (i) din Regulamentul nr. 207/2009 protejează alte embleme decât cele vizate la articolul 7 alineatul (1) litera (h) din același regulament, și anume alte embleme decât cele ale statelor sau organizațiilor internaționale interguvernamentale comunicate în mod regulat statelor părți la Convenția de la Paris, cu condiția ca aceste embleme să prezinte un interes public deosebit. Având în vedere formularea largă a acestei dispoziții, trebuie să se considere că ea protejează nu numai emblemele unor organizații internaționale interguvernamentale care nu au fost comunicate statelor părți la Convenția de la Paris, ci și emblemele care, nedesemnând ansamblul activităților unei organizații internaționale interguvernamentale, prezintă totuși o legătură specială cu una dintre aceste activități. Astfel, faptul că o emblemă este legată de una dintre activitățile unei organizații internaționale interguvernamentale este suficient pentru a se demonstra că un interes public este atașat acestei protecții.

45 Având în vedere cele expuse la punctul anterior, trebuie să se considere că sunt în special protejate de articolul 7 alineatul (1) litera (i) din Regulamentul nr. 207/2009, sub rezerva respectării celorlalte condiții impuse prin această dispoziție, nu numai emblemele Uniunii Europene ca atare, ci și emblemele care evocă doar unul dintre domeniile de acțiune ale acesteia.

46 Pe de altă parte, alineatul (2) al articolului 7 din Regulamentul nr. 207/2009 prevede că alineatul (1) al acestui articol este aplicabil chiar dacă motivele de refuz nu există decât într-o parte a Uniunii Europene. Astfel, trebuie să se considere că interesul public la care se face trimitere la articolul 7 alineatul (1) litera (i) din același regulament nu trebuie să fie în mod necesar constatat pe întregul teritoriu al Uniunii. Este suficient să existe numai într-o parte a acestuia. În aceste condiții, trebuie să se considere că articolul 7 alineatul (1) litera (i) din regulamentul menționat protejează în special orice emblemă care, fără să desemneze Uniunea în ansamblul său, are legătură cu o acțiune desfășurată de aceasta, chiar dacă respectiva acțiune nu ar privi decât anumite state membre ale Uniunii Europene.

47 În această privință, articolul 3 alineatul (4) TUE prevede că „Uniunea instituie o uniune economică și monetară a cărei monedă este euro”. Simbolul euro este, așadar, cu siguranță, simbolul unei acțiuni desfășurate de Uniunea Europeană. În consecință, simpla împrejurare că anumite state membre ale Uniunii Europene nu au euro ca monedă nu permite să se concluzioneze că acest simbol, cu privire la care niciun element din dosar nu indică faptul că a fost comunicat în mod regulat statelor părți la Convenția de la Paris, este exclus din domeniul protecției instituite de articolul 7 alineatul (1) litera (i) din Regulamentul nr. 207/2009.

48 Pentru a încerca să repună în discuție această concluzie, reclamantul invocă trei argumente.

49 În primul rând, acesta arată că, în „Manual of Trade Mark Practice” (denumit în continuare „Manualul OAPI”), publicat numai în limba engleză (partea B, intitulată „Examination”, punctul 7.8.3.3.a), OAPI a admis în mod expres că doar emblemele menționate la punctul 43 de mai sus erau protejate de articolul 7 alineatul (1) litera (i) din Regulamentul nr. 207/2009. Cu toate acestea, trebuie, mai întâi, să se observe că prevederile manualului OAPI astfel invocate nu mai erau, în orice caz, aplicabile la data adoptării deciziei atacate. În continuare și în mod special, invocarea acestora este inoperantă. Într-adevăr, manualul OAPI nu constituie decât codificarea unei linii de conduită pe care acest oficiu își propune el însuși să o adopte. Astfel, prevederile sale nu pot nici să aibă întâietate față de dispozițiile Regulamentului nr. 207/2009, nici să modifice interpretarea lor de către instanțele Uniunii. Dimpotrivă, acestea sunt de natură să fie interpretate în conformitate cu dispozițiile Regulamentului nr. 207/2009 [Hotărârea Tribunalului din 27 iunie 2012, Interkobo/OAPI – XXXLutz Marken (my baby), T-523/10, punctul 29].

50 În al doilea rând, reclamantul arată că nu există în prezent decât o decizie a OAPI care indică faptul că simbolul euro este protejat de dispozițiile articolului 7 alineatul (1) litera (i) din Regulamentul nr. 207/2009. Această stare de fapt nu poate avea totuși, în mod evident, influență asupra interpretării care trebuie dată dispozițiilor menționate.

51 În al treilea rând, reclamantul afirmă că protecția conferită de articolul 7 alineatul (1) litera (i) din Regulamentul nr. 207/2009 a fost refuzată de OAPI „altor simboluri importante, precum simbolul internațional care identifică un produs reciclabil”. Cu toate acestea, legalitatea deciziilor adoptate de camerele de recurs trebuie apreciată doar în temeiul Regulamentului nr. 207/2009 și al altor dispoziții aplicabile în litigiu, astfel cum au fost interpretate de instanțele comunitare, iar nu pe baza unei practici decizionale anterioare a OAPI [Hotărârea Curții din 26 aprilie 2007, Alcon/OAPI, C-412/05 P, Rec., p. I-3569, punctul 65, și Hotărârea Tribunalului din 2 mai 2012, Universal Display/OAPI (UniversalPHOLED), T-435/11, punctul 37], cu atât mai mult cu cât reclamantul nu arată sub ce formă soluția reținută de OAPI în ceea ce privește „simbolul internațional care identifică un produs reciclabil” s-ar putea transpune în prezenta cauză.

52 Așadar, primul aspect al motivului trebuie respins.

În ceea ce privește al doilea aspect

53 Reclamantul arată că simbolul euro este „perceput cotidian de public ca simplu semn monetar”. Astfel, chiar dacă primul aspect al motivului ar trebui respins, acest simbol, ca semn monetar, nu ar putea, în opinia sa, să fie protejat de articolul 7 alineatul (1) litera (i) din Regulamentul nr. 207/2009.

54 Pe de altă parte, acesta arată că, în Comunicarea privind utilizarea simbolului euro, Comisia a „autorizat în mod expres utilizarea simbolului [euro] ca indicație a monedei”.

55 Cu toate acestea, mai întâi, nimic nu permite să se excludă din domeniul de aplicare al articolului 7 alineatul (1) litera (i) din Regulamentul nr. 207/2009 simbolul euro, cu alte cuvinte, o emblemă care este legată de un domeniu de acțiune al Uniunii Europene, pentru simplul motiv că acesta constituie „un semn monetar”. În continuare, Comunicarea privind utilizarea simbolului euro nu autorizează reproducerea sau imitarea simbolului euro ca marcă sau element al unei mărci. În acest document, Comisia se limitează astfel la a invita „utilizatorii de monedă să utilizeze simbolul [euro], de fiecare dată când un simbol distinctiv este necesar pentru descrierea de cuantumuri monetare în euro, cu titlu de exemplu pentru tarife și facturi, pentru cecuri, precum și pentru orice alt instrument juridic”.

56 Prin urmare, cel de al doilea aspect al motivului trebuie respins.

În ceea ce privește al treilea aspect

57 Reclamantul susține că o eroare de drept a fost săvârșită de către camera de recurs atunci când a considerat că articolul 7 alineatul (1) litera (i) din Regulamentul nr. 207/2009 nu proteja emblemele doar împotriva reproducerilor identice, ci și împotriva imitațiilor acestora.

58 În această privință, prezintă trei argumente.

59 În primul rând, reclamantul arată că respectiva cameră de recurs s-a îndepărtat de la interpretarea articolului 7 alineatul (1) litera (i) din Regulamentul nr. 207/2009 cuprinsă în manualul OAPI (partea B, intitulată „Examination”, punctul 7.8.3.3.b).

60 În al doilea rând, acesta arată că reiese din considerațiile prezentate la punctul 80 din Hotărârea American Clothing Associates/OAPI și OAPI/American Clothing Associates (punctul 39 de mai sus) că articolul 7 alineatul (1) litera (i) din Regulamentul nr. 207/2009 are un domeniu de aplicare mai restrâns decât articolul 7 alineatul (1) litera (h) din același regulament.

61 În al treilea rând, el afirmă că nu a fost respectat de către camera de recurs modul de redactare a articolului 7 alineatul (1) litera (i) din Regulamentul nr. 207/2009. Astfel, utilizarea verbului „includ” la această dispoziție ar arăta în mod clar că sunt vizate doar reproducerile identice ale emblemelor. Această redactare s-ar deosebi de cea reținută la articolul 7 alineatul (1) litera (h) din Regulamentul nr. 207/2009, care face trimitere la articolul 6 ter din Convenția de la Paris.

62 Cu toate acestea, reclamantul a adoptat o abordare eronată cu privire la întinderea protecției conferite de articolul 7 alineatul (1) litera (i) din Regulamentul nr. 207/2009: astfel cum s-a afirmat la punctul 34 de mai sus, această dispoziție interzice înregistrarea mărcilor care includ alte embleme decât cele vizate la articolul 7 alineatul (1) litera (h) din același regulament, inclusiv în ipoteza în care nu sunt reproduse în mod identic, ci fac doar obiectul unei imitări.

63 În plus, pe de o parte, trebuie arătat că reclamantul nu poate invoca manualul OAPI pentru a sugera sensul care trebuie conferit dispoziției menționate (a se vedea punctul 49 de mai sus). Pe de altă parte, este necesar să se arate că punctul 80 din Hotărârea American Clothing Associates/OAPI și OAPI/American Clothing Associates (punctul 39 de mai sus) a fost interpretat în mod inexact: nu se

indică în cuprinsul acestuia că protecția conferită de dispozițiile enunțate la articolul 7 alineatul (1) litera (h) din Regulamentul nr. 207/2009 este în mod necesar mai extinsă decât cea acordată de dispozițiile enunțate la articolul 7 alineatul (1) litera (i), ci doar că protecția prevăzută la litera (h) este cel puțin la fel de extinsă ca cea instituită la litera (i).

64 În aceste condiții, trebuie să se concluzioneze că nicio eroare de drept nu a fost săvârșită de către camera de recurs atunci când a precizat, la punctul 28 din decizia atacată, că reproducerea identică a emblemelor vizate la articolul 7 alineatul (1) litera (i) din Regulamentul nr. 207/2009 nu era „în mod expres impusă de modul de redactare a acestui articol”.

65 Așadar, al treilea aspect al motivului trebuie respins.

În ceea ce privește al patrulea aspect

66 La punctele 29-31 din decizia atacată, camera de recurs a considerat că marca în cauză includea o reprezentare a simbolului euro care, fără să corespundă în mod exact acestui simbol, putea fi confundată de public cu o „reproducere identică” a acestuia.

67 Reclamantul afirmă că, statuând astfel, camera de recurs a adoptat o abordare eronată. În opinia sa, marca în cauză nu include, așadar, o reproducere „identică” a simbolului euro, ci doar o reprezentare „modificată” a sa. Această reprezentare nu ar avea aceeași culoare ca simbolul euro așa cum este descris în Comunicarea privind utilizarea simbolului euro. Spre deosebire de simbolul menționat, ea ar cuprinde un degrade de culori. În plus, ar fi „contopită” cu litera „e”. În sfârșit, curba sa inferioară ar fi mai lungă decât cea a simbolului menționat.

68 Astfel, prin argumentația reprodusă la punctul anterior, reclamantul arată că a fost săvârșită o eroare de către camera de recurs atunci când a considerat că marca în cauză ar cuprinde o reproducere „identică” a simbolului euro.

69 Cu toate acestea, o asemenea argumentație se bazează pe o premisă inexactă. Astfel, reiese din prima teză a punctului 29 din decizia atacată, precum și din economia generală a acestei decizii că respectiva cameră de recurs nu a considerat că marca în cauză cuprindea o reproducere identică a simbolului euro, ci a arătat că ea cuprindea o imitație a acestui simbol, de altfel atât de fidelă încât persoane neavertizate o puteau confunda cu o reproducere identică a simbolului menționat. Într-adevăr, deși camera de recurs considerase necesar să constate că marca în cauză cuprindea o reproducere identică a simbolului euro, nu ar fi considerat necesar, la punctul 28 din decizia atacată, să arate că articolul 7 alineatul (1) litera (i) din Regulamentul nr. 207/2009 interzicea nu numai reproducerea identică a altor embleme decât cele vizate la articolul 7 alineatul (1) litera (h) din Regulamentul nr. 207/2009, ci interzicea deopotrivă imitarea acestora. În plus, aceasta nu ar fi evidențiat, la punctul 29 din decizia atacată, o „diferență” care există, în opinia sa, între simbolul euro și reprezentarea sa în cadrul mărcii în cauză.

70 În orice caz, în ipoteza în care reclamantul ar intenționa să arate că respectiva cameră de recurs a săvârșit o eroare considerând că marca în cauză cuprindea o imitație a simbolului euro, argumentația sa nu ar putea fi decât înlăturată.

71 Astfel, diferențele existente între, pe de o parte, reprezentarea simbolului euro care figurează în cadrul mărcii în cauză și, pe de altă parte, acest simbol nu sunt de o asemenea amploare încât respectiva reprezentare să nu poată fi calificată drept imitație.

72 În primul rând, simbolul reprezentat în cadrul mărcii în cauză nu are, cu siguranță, exact proporțiile stabilite în Comunicarea privind utilizarea simbolului euro: el include în special o curbă inferioară mai lungă decât cea a simbolului euro astfel cum este descris în comunicarea menționată. Această diferență, susceptibilă să fie detectată de un specialist în arta heraldică, nu va fi totuși percepută în mod necesar de consumatorul mediu.

73 În al doilea rând, deși culoarea acestuia variază gradual către tente portocalii – potrivit reclamantului, chiar „maronii" –, ea rămâne în mod dominant galbenă. În plus, fondul pe care se înscrie este albastru, astfel cum se prevede în Comunicarea privind utilizarea simbolului euro.

74 În al treilea rând, simbolul reprezentat în cadrul mărcii în cauză este, cu siguranță, alipit literei „e". El nu este însă, astfel cum pretinde reclamantul, „contopit" cu litera respectivă până la punctul în care să nu poată fi deosebit de aceasta.

75 Rezultă de aici că primul motiv trebuie respins în ansamblu.

Cu privire la al doilea motiv, întemeiat pe o aplicare inexactă a condiției impuse la articolul 6 ter alineatul (1) litera (c) din Convenția de la Paris

76 După cum s-a afirmat la punctul 39 de mai sus, condiția impusă la articolul 6 ter alineatul (1) litera (c) din Convenția de la Paris este aplicabilă, *mutatis mutandis*, în cazul emblemelor vizate la articolul 7 alineatul (1) litera (i) din Regulamentul nr. 207/2009.

77 Astfel, protecția acordată acestor embleme nu se aplică decât dacă, în ansamblul său, marca ce cuprinde o astfel de emblemă este susceptibilă să inducă publicul în eroare cu privire la existența unei legături între titularul sau utilizatorul său, pe de o parte, și autoritatea la care face trimitere emblema în cauză, pe de altă parte.

78 Această protecție este, așadar, aplicabilă în special în ipoteza în care marca în cauză induce consumatorul în eroare cu privire la originea produselor sau a serviciilor pe care le desemnează, incitându-l să creadă că provin de la autoritatea la care face trimitere emblema a cărei reproducere sau imitație este conținută de marcă. Este deopotrivă de natură să se aplice însă și în ipoteza în care publicul riscă să creadă, ca urmare a prezenței în cadrul acestei mărci a unei asemenea reproduceri sau imitări a emblemei, că respectivele produse sau servicii beneficiază de aprobarea sau de garanția autorității la care face trimitere această emblemă sau că sunt legate în alt mod de respectiva autoritate (a se vedea prin analogie Hotărârea EUROPEAN DRIVESHAFT SERVICES, punctul 29 de mai sus, punctul 61).

79 Prin intermediul celui de al doilea motiv, reclamantul susține, în subsidiar, că, deși camera de recurs a aplicat, în mod întemeiat, prin analogie, articolul 6 ter alineatul (1) litera (c) din Convenția de la Paris, a aplicat însă în mod inexact dispoziția menționată în privința situației de fapt din speță.

În ceea ce privește primul aspect

80 Reiese din cuprinsul punctelor 40-44 din decizia atacată că respectiva cameră de recurs a considerat că simbolul euro făcea trimitere la Uniunea Europeană.

81 Prin intermediul primului aspect al prezentului motiv, reclamantul contestă exactitatea respectivei aprecieri. În această privință, prezintă două argumente.

82 În primul rând, reclamantul arată că simbolul euro nu face trimitere la nicio organizație. Acest simbol ar fi, în opinia sa, perceput pur și simplu de public ca indicatorul unei monede.

83 Această împrejurare ar fi confirmată de „experiența cotidiană a oricărui consumator” susceptibil să „recunoască simbolul [euro] în comerț «la fiecare colț de stradă» fără a se gândi deloc, ca urmare a acestui fapt, la uniunea monetară europeană”. Simbolul euro ar fi astfel un semn monetar categoric neutru, întocmai simbolului dolarului american sau celui al lirei sterline. În plus, publicul ar fi obișnuit cu logouri reprezentând, precum în speță, în mod „modificat”, simbolul euro și nu le-ar asocia imediat cu instituții și alte organe ale Uniunii Europene.

84 În al doilea rând, reclamantul susține că, deși Tribunalul ar estima că simbolul euro este asociat unei „organizații care ar fi «în spatele» acestuia”, s-ar impune să se considere că această organizație nu este Uniunea Europeană în ansamblul său, ci doar „uniunea monetară europeană”.

85 Potrivit reclamantului, simbolul euro ar fi „cel mult asociat activităților uniunii monetare în domeniul politicii economice, iar nu – eventualelor – activități ale Uniunii Europene în sens larg, care intră totuși, *a priori*, doar în domeniul legislativ/politic”.

86 Cu toate acestea, astfel cum s-a precizat la punctul 47 de mai sus, articolul 3 alineatul (4) TUE prevede că „Uniunea instituie o uniune economică și monetară a cărei monedă este euro”. Reiese din însuși modul de redactare a acestui articol că, în pofida împrejurării că simbolul euro constituie un semn monetar, el face trimitere la o anumită persoană juridică, și anume Uniunea Europeană.

87 Împrejurarea că simbolul euro face trimitere, mai exact, la uniunea monetară europeană nu împiedică în niciun caz concluzia enunțată la punctul anterior. Astfel, uniunea monetară europeană, vizată în special în titlul VIII din partea a treia din Tratatul FUE, la care reclamantul pare să facă aluzie utilizând expresia „uniunea monetară europeană”, corespunde unui domeniu de acțiune al Uniunii Europene. În plus, uniunea monetară europeană nu dispune de personalitate juridică distinctă de cea a Uniunii Europene.

88 Primul aspect trebuie, așadar, respins.

89 Pentru a încerca să repună în discuție această concluzie, reclamantul arată că „este exclus să se efectueze o examinare din perspectiva Uniunii [...] în ansamblu prin intermediul drapelului Uniunii Europene [...], care era vizat la articolul 7 alineatul (1) litera (h) din [Regulamentul nr. 207/2009] și nu a fost considerat pertinent [de către camera de recurs]”. Astfel, în opinia reclamantului, „[a] afirma că marca [în cauză] nu ar atrage în percepția publicului nicio asociere cu Uniunea [...] sau cu [drapelul] său, pentru a concluziona în continuare cu privire la o astfel de asociere prin intermediul simbolului [euro], ar fi [...] o eludare absurdă a acestei dispoziții”.

90 Cu toate acestea, împrejurarea, presupunând că este adevărată, că marca în cauză nu conține nicio reproducere identică sau imitație a unei embleme protejate de articolul 7 alineatul (1) litera (h) din Regulamentul nr. 207/2009 nu permite să se excludă că această marcă include o emblemă distinctă, protejată la rândul său de articolul 7 alineatul (1) litera (i) din același regulament. În aceste condiții, împrejurarea că, în decizia atacată, camera de recurs a cenzurat o încălcare a articolului 7 alineatul (1) litera (i) din Regulamentul nr. 207/2009 nu poate, în orice caz, să constituie, în sine, o eludare a dispozițiilor prevăzute la alineatul (1) litera (h) al articolului menționat.

În ceea ce privește al doilea aspect

91 La punctul 42 din decizia atacată, camera de recurs a considerat că, „având în vedere varietatea serviciilor și a bunurilor care intră în domeniul activităților și al competențelor instituțiilor și ale altor organe ale Uniunii Europene, este posibil să se stabilească o suprapunere între acestea și cele acoperite de înregistrarea mărcii [în cauză]”.

92 Reclamantul susține, în esență, că, chiar dacă primul aspect al prezentului motiv ar fi respins, Tribunalul nu poate decât să constate că considerațiile prezentate la punctul anterior sunt inexacte. În opinia sa, domeniile de activitate ale „uniunii monetare europene” și ale Uniunii Europene nu ar avea „niciun raport obiectiv cu produsele și serviciile [desemnate de marca în cauză]”. Astfel, ar fi imposibil ca publicul să asocieze titularul acestei mărci cu „uniunea monetară europeană” sau cu Uniunea Europeană.

93 Pentru a-și ilustra afirmația, reclamantul arată că este evident că „suporturi[le] de date și suporturi[le] de înregistrări” cuprinse în clasa 9 și „produse[le] de imprimerie” care fac parte din clasa 16, precum și „servicii[le] medicale și veterinare” și „îngrijirea sănătății și a frumuseții pentru persoane și pentru animale”, care fac parte din clasa 44, „programe[le] de dezvoltare personală (formare și formare continuă)”, cuprinse în clasa 41, și „crearea de programe pentru prelucrarea de date”, vizată de clasa 42, nu intră în domeniul de activitate al „uniunii monetare europene”.

94 Acesta adaugă faptul că publicul nu poate asocia serviciile cuprinse în clasele 35 și 36, precum „consiliere de afaceri”, „afaceri financiare” și „afaceri monetare”, nici cu „uniunea monetară europeană”, „ai cărei membri nu pot [...] fi întreprinderi private”, nici cu Uniunea Europeană, „a cărei activitate [nu este] cea a unui consilier privat în afaceri și în finanțe”. Astfel, în ceea ce privește aceste servicii, publicul ar fi deosebit de atent, în temeiul interesului pe care îl acordă „plasării și valorificării resurselor sale financiare”.

95 Această argumentație trebuie, în orice caz, să fie respinsă.

96 Cu titlu introductiv, pe de o parte, trebuie subliniat că, contrar presupunerilor reclamantului, simbolul euro face trimitere la Uniunea Europeană în ansamblu, nu doar la „uniunea monetară europeană”, care nu constituie decât unul dintre domeniile sale de acțiune (a se vedea punctul 87 de mai sus). Astfel, în mod întemeiat, camera de recurs a efectuat o comparație între produsele și serviciile desemnate de marca în cauză și domeniile de acțiune ale Uniunii Europene în ansamblul său.

97 Pe de altă parte, după cum reiese du punctul 78 de mai sus, protecția instituită de articolul 7 alineatul (1) litera (i) din Regulamentul nr. 207/2009 este aplicabilă chiar în ipoteza în care, fără să inducă consumatorul în eroare cu privire la originea produselor sau a serviciilor pe care le desemnează, o marcă incită publicul să creadă că produsele sau serviciile pe care le desemnează beneficiază de aprobarea sau de garanția autorității la care face trimitere emblema pe care aceasta o cuprinde sau că sunt legate în alt mod de respectiva autoritate.

98 În aceste condiții, în mod întemeiat a apreciat camera de recurs, în esență, că, în temeiul vastei diversități a domeniilor în care exercită competențe Uniunea, nu se poate exclude ca publicul să considere că produsele și serviciile desemnate de marca în cauză fac parte dintr-un domeniu în care a intervenit Uniunea.

99 În rest, în primul rând, trebuie să se sublinieze că „suporturi[le] de date și suporturi[le] de înregistrări” cuprinse în clasa 9, precum și „crearea de programe pentru prelucrarea de date”, desemnate în cadrul clasei 42, au legătură cu „dezvoltarea tehnologică”, domeniu de acțiune al Uniunii vizat în titlul XIX din partea a treia din Tratatul FUE, precum și cu acțiunea Uniunii în domeniul protecției datelor cu caracter personal, acțiune menționată la articolul 16 alineatul (1) TFUE. În al doilea rând, „produse[le] de imprimerie” desemnate în cadrul clasei 16 fac parte dintr-un domeniu în care intervine Uniunea, fie și doar prin intermediul activităților Oficiului pentru Publicații al Uniunii Europene (OP). În al treilea rând, „servicii[le] medicale și veterinare”, precum și „îngrijirea sănătății și a frumuseții pentru persoane și pentru animale”, care fac parte din clasa 44, au legătură cu „sănătatea publică”, domeniu abordat în titlul XIV din partea a treia din Tratatul FUE, în cadrul căruia pot fi adoptate, în conformitate cu dispozițiile articolului 168 alineatul (4) litera (b) TFUE, „măsuri în domeniile veterinar și fitosanitar având în mod direct ca obiectiv protecția sănătății publice”. În al patrulea rând, „programe[le] de dezvoltare personală (formare și formare continuă)”, cuprinse în clasa 41, pot face parte din sectoarele

„educației” sau al „formării profesionale” menționate în titlul XII din partea a treia din Tratatul FUE. În al cincilea rând, serviciile cuprinse în clasele 35 și 36, precum „consiliere[a] de afaceri”, „afaceri[le] financiare” și „afaceri[le] monetare”, evocă în mod necesar, oricare ar fi publicul despre care este vorba, „politica economică și monetară”, căreia îi este consacrat titlul VIII din partea a treia din Tratatul FUE.

În ceea ce privește al treilea aspect

100 Reclamantul susține că marca în cauză nu incită publicul să creadă că există o legătură între, pe de o parte, titularul său și, pe de altă parte, „uniunea monetară europeană, din care [acesta din urmă] nu poate face parte în temeiul statutului său de întreprindere privată”, sau, mai general, Uniunea Europeană.

101 Astfel, în opinia sa, deși simbolul euro ar fi asociat cu Uniunea Europeană, reprezentarea acestui simbol care figurează în cadrul mărcii în cauză nu ar prezenta un caracter dominant. Într-adevăr, ar trebui să se efectueze o examinare globală a acestei mărci pentru a stabili dacă există o legătură între titularul său și Uniunea Europeană.

102 Or, ar reieși din această examinare că o asemenea legătură nu poate fi evidențiată.

103 În primul rând, fondul albastru al mărcii în cauză ar fi „întrerupt de dreptunghiul alb care conține cuvintele «member of», precum și cuvintele «euro experts», de asemenea de culoare albă”.

104 În al doilea rând, reprezentarea simbolului euro ar fi „contopită” cu litera „e”, „într-un degrade de tonuri aurii (înspre maroniu) care se distinge în mod clar de galbenul clar uni al semnului oficial «€»”. De altfel, „ca urmare a degradeului din ce în ce mai închis, [litera] «e» [ar] atrage mai mult privirea decât [reprezentarea simbolului euro]”.

105 În al treilea rând, „stelele dispuse în semilună nu [ar constitui] un indicator al uniunii monetare – nici, de altfel, al Uniunii Europene în ansamblu”. Astfel, aceste stele nu ar putea evoca „drapelul european”, „având în vedere contextul global deja îndepărtat de ideea Uniunii Europene și faptul că semicercul nu emite în mod cert mesajul central al «unității»”.

106 Această argumentație nu poate fi admisă.

107 Este adevărat că, după cum subliniază reclamantul, aplicarea articolului 7 alineatul (1) litera (i) din Regulamentul nr. 207/2009 impune să se efectueze o examinare globală a mărcii în cauză, în măsura în care celelalte elemente ale mărcii pot face ca, în ansamblul său, aceasta să nu fie de natură să sugereze, în percepția publicului, o legătură între titularul sau utilizatorul său, pe de o parte, și autoritatea care deține sau care utilizează emblema care face parte din marca respectivă, pe de altă parte, și nici să nu inducă în eroare publicul în această privință (a se vedea prin analogie Hotărârea EUROPEAN DRIVESHAFT SERVICES, punctul 29 de mai sus, punctul 59).

108 Cu toate acestea, astfel cum a arătat camera de recurs la punctele 40-44 din decizia atacată, reiese chiar din examinarea globală a mărcii în cauză că ea sugerează, în percepția publicului, o legătură între titularul său și Uniunea Europeană.

109 Pe de o parte, astfel cum s-a afirmat la punctul 71 de mai sus, marca în cauză cuprinde în special o imitație a simbolului euro, plasată în poziție centrală. Or, după cum s-a arătat la punctul 86 de mai sus, acest simbol ar fi inevitabil asociat cu Uniunea Europeană.

110 Pe de altă parte, celelalte trei elemente care compun marca în cauză nu sunt de natură să neutralizeze impresia lăsată publicului de prezența acestei imitații a simbolului euro.

111 Astfel, în primul rând, 12 stele de culoare dominantă galbenă sunt dispuse în semicerc, pe un fond albastru, în jurul acestei imitații a simbolului euro. Or, chiar acceptând că aceste stele nu constituie o imitație a drapelului european reprodus la punctul 9 de mai sus, trebuie să se constate că ele nu pot, în orice caz, să contrabalanseze efectul produs asupra publicului de prezența în cadrul mărcii în cauză a respectivei imitații a simbolului euro.

112 În al doilea rând, astfel cum s-a afirmat la punctul 74 de mai sus, simbolul euro reprezentat în cadrul mărcii în cauză este alipit literei „e", iar nu „contopit" cu această literă, cum pretinde reclamantul. Or, litera menționată nu este, în sine, purtătoare de sens și nu împiedică, așadar, asocierea titularului mărcii în cauză cu Uniunea Europeană.

113 În al treilea rând, expresia „member of" figurează, pe fond alb, deasupra imitației simbolului euro. Expresia „euro experts" este, la rândul său, înscrisă, de asemenea pe fond alb, deasupra acesteia. Or, astfel cum a subliniat, în mod foarte întemeiat, camera de recurs la punctul 43 din decizia atacată, citite împreună, aceste două expresii evocă ideea unui cerc restrâns de experți ai euro care au fost aprobați în mod oficial. Respectivele expresii lasă, așadar, impresia că Uniunea Europeană, la care, astfel cum s-a amintit, face trimitere simbolul euro, și-a dat acordul pentru marca în cauză.

114 Rezultă că al treilea aspect trebuie respins. Prin urmare, al doilea motiv trebuie respins în totalitate.

Cu privire la al treilea motiv, referitor la articolul 7 alineatul (1) litera (g) din Regulamentul nr. 207/2009

115 Ca ultim subsidiar, reclamantul susține că decizia diviziei de anulare prin care se respinge cererea de declarare a nulității întemeiată pe articolul 7 alineatul (1) litera (c) din Regulamentul nr. 207/2009 era corectă. Pe de altă parte, acesta pretinde că, întrucât Comisia a invocat articolul 7 alineatul (1) litera (g) din Regulamentul nr. 207/2009 abia în fața camerei de recurs, această invocare trebuie declarată tardivă și, prin urmare, inadmisibilă. Reclamantul adaugă că, în orice caz, nulitatea mărcii în cauză nu putea fi declarată în temeiul acestei din urmă dispoziții.

116 Cu toate acestea, astfel cum reiese din cuprinsul punctelor 44 și 45 din decizia atacată, camera de recurs a considerat că nulitatea mărcii în cauză trebuia declarată în temeiul articolului 7 alineatul (1) litera (i) din Regulamentul nr. 207/2009, fără să fie necesar „să se efectueze aprecierea celorlalte motive pe care se întemeiază cererea de declarare a nulității".

117 Astfel, camera de recurs a anulat decizia diviziei de anulare și a declarat nulitatea mărcii respective nu pentru motivul că marca în cauză nu respecta dispozițiile articolului 7 alineatul (1) litera (g) din Regulamentul nr. 207/2009.

118 Prin urmare, al treilea motiv trebuie respins ca inoperant.

119 Rezultă din tot ceea ce precedă că acțiunea trebuie respinsă.

Cu privire la cheltuielile de judecată

120 Potrivit articolului 87 alineatul (2) din Regulamentul de procedură al Tribunalului, partea care cade în pretenții este obligată, la cerere, la plata cheltuielilor de judecată. Întrucât reclamantul a căzut în pretenții, se impune obligarea acestuia la plata cheltuielilor de judecată, conform concluziilor OAPI.

Pentru aceste motive,

TRIBUNALUL (Camera a treia)

declară și hotărăște:

1) Respinge acțiunea.

2) Domnul Heinrich Kreyenberg suportă propriile cheltuieli de judecată, precum și pe cele efectuate de Oficiul pentru Armonizare în cadrul Pieței Interne (mărci, desene și modele industriale) (OAPI).

Czúcz Labucka Gratsias

Pronunțată astfel în ședință publică la Luxemburg, la 10 iulie 2013.

Semnături